

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **S.Ú.P.B.**, IČO: X., zast. JUDr. J., advokátom so S.B.B., P., proti žalovanému: **J., s.r.o., P.B.**, IČO: X., o **zaplatenie 2 292,-- Sk s prísl.**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 26 Cb 234/05, na mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora SR proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 8. marca 2007, č.k. 1 Cob 264/2006-92, takto

r o z h o d o l:

Rozsudok Okresného súdu Bratislava II z 9. marca 2006, č.k. 26 Cb 234/05-70 a rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 8. marca 2007, č.k. 1 Cob 264/2006-92 sa **z r u š u j ú** a konanie **z a s t a v u j e** a vec sa **p o s t u p u j e** Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Banskej Bystrici pre Banskobystrický kraj.

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd Bratislava II rozsudkom z 9. marca 2006, č.k. 26 Cb 234/05-70 zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal od žalovaného zaplatenia 2 292,-- Sk istiny spolu s 10% ročným úrokom z omeškania od 19. novembra 2004 do zaplatenia titulom nákladov skúšky benzínu na čerpacej stanici žalovaného v B.. Súd prvého stupňa mal za to, že žalobca ničím nepreukázal, že túto sumu (2 292,-- Sk) uhradil skúšobni, účastníci neboli v žiadnom záväzkovom vzťahu a nebol preukázaný ani nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. O trovách konania prvostupňový súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a zaviazal žalobcu uhradiť žalovanému trovy konania vo výške 590,-- Sk.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací rozhodol o odvolaní žalobcu rozsudkom z 8. marca 2007, č.k. 1 Cob 264/2006-92 tak, že rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 2 292,-- Sk istiny s 10% ročným úrokom z omeškania od 19. novembra 2004 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania vo výške

1 518,-- Sk. Zároveň odvolací súd zaviazal žalovaného uhradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania vo výške 1 829,50,-- Sk.

Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že žalobca ako osoba oprávnená na základe zák. č. 128/2002 Z.z. zabezpečuje podľa § 4 ods. 2 písm. d) cit. zákona skúšky na overenie bezpečnosti a kvality výrobkov. Za týmto účelom žalobca odobral v prevádzke žalovaného vzorku benzínu a skúšku kvality vykonala spoločnosť B., s.r.o., ktorá žalobcovi vyúčtovala ich náklady f. č. 3493/31. Podľa § 7 ods. 4 zák. č. 128/2002 Z.z. je nesporné, že kontrolovaná osoba je povinná uhradiť náklady skúšok na overenie bezpečnosti a kvality výrobkov, ak ich deklarovaná bezpečnosť alebo kvalita nevyhovuje požiadavkám právnych predpisov. Ak teda bola zistená nekvalita výrobku, kontrolovaná osoba je povinná uhradiť náhradu nákladov súvisiacich s vykonávanou kontrolou. Toto zákonné ustanovenie žalobcovi priamo ukladá povinnosť vymáhať náhradu týchto nákladov. Žalobca žalovanému vyúčtoval náhradu týchto nákladov vo výške 2 292,-- Sk f. č. 333204 z 3. novembra 2004, žalovaný túto faktúru neuhradil.

Odvolací súd vykonal dokazovanie z účtu žalobcu z 3. decembra 2003, ktorým žalobca preukázal, že skúšobní uhradil náklady vo výške 2 292,-- Sk.

S poukazom na ust. § 7 ods. 4 zák. č. 128/2002 Z.z. bol žalovaný kontrolovanou osobou, preto mu vznikla povinnosť nahradiť náklady skúšky bez ohľadu na to, že nevyhovujúca kvalita vzorky nebola zapríčinená žalovaným, ako to vyplýva z rozhodnutia žalobcu č. P/0028/06/04 zo 6. apríla 2005, a preto mu nebola uložená pokuta v správnom konaní. Kontrolovaná vzorka nevyhovovala technickým požiadavkám, a preto je daná povinnosť žalovaného náklady skúšky uhradiť.

O úrokoch z omeškania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 369 ods. 1 Obch. zák.

Odvolací súd rozhodol o trovách konania podľa ust. § 224 ods. 2 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal ich náhradu žalobcovi.

Proti tomuto rozhodnutiu podal generálny prokurátor Slovenskej republiky v zákonom stanovenej lehote mimoriadne dovolanie podľa § 243e ods. 1 O.s.p. a navrhol, aby dovolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava II z 9. marca 2006, č.k. 26 Cb 234/05-70 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 8. marca 2007, č.k. 1 Cob 264/2006-92 zrušil, konanie zastavil a vec postúpil Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Banskej Bystrici pre Banskobystrický kraj z týchto dôvodov:

Rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave, ako aj Okresného súdu Bratislava II, bol podľa názoru generálneho prokurátora porušený zákon, a to ust. § 7 ods. 1, 2 a 3 O.s.p.,

§ 103 O.s.p. a § 220 O.s.p. Rovnako má za to, že konajúce súdy sa dôsledne neriadili ani ust. § 7 ods. 4 zák. č. 128/2002 Z.z., § 12 zák. č. 128/2002 Z.z.

Podľa ust. § 12 zák. č. 128/2002 Z.z. na konanie podľa tohto zákona sa použije všeobecný predpis o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 47 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Pokiaľ sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, správny orgán určí pre ňu lehotu; lehota nesmie byť kratšia, než ustanovuje osobitný zákon.

Občiansky súdny poriadok dbá na to, aby súdne konanie prebiehalo podľa presne stanovených pravidiel, dodržanie ktorých je predpokladom toho, aby konanie mohlo prebehnúť a súd mohol vydať rozhodnutie. Ide o tzv. procesné podmienky konania. Neodstrániteľnou podmienkou konania je aj nedostatok právomoci súdu (§ 7, § 8 O.s.p.). Práve uvedenú podmienku konania oba súdy dôsledne neskúmali a rozhodli o veci, ktorá nespadá do súdnej právomoci.

O svojej právomoci konať o uplatnenom návrhu konajúce súdy nemali pochybnosti.

Zo znenia § 7 ods. 4 zák. č. 128/2002 Z.z. vyplýva, že kontrolovaná osoba je povinná uhradiť náklady skúšok na overenie bezpečnosti a kvality výrobkov, ak ich deklarovaná bezpečnosť a kvalita nevyhovuje požiadavkám právnych predpisov.

Podľa ust. § 12 zák. č. 128/2002 Z.z. na konanie podľa tohto zákona sa použije všeobecný predpis o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

Zo žiadneho ustanovenia zákona č. 128/2002 Z.z. nevyplýva, že by sa na konanie o náhrade nákladov skúšok na overenie bezpečnosti a kvality výrobkov, ak ich deklarovaná bezpečnosť alebo kvalita nevyhovuje požiadavkám právnych predpisov, mal použiť Občiansky súdny poriadok.

Podľa ust. § 31 ods. 1 správneho poriadku trovy konania, ktoré vznikli správneho orgánu, znáša tento orgán. Trovy, ktoré v konaní vznikli účastníkovi konania, znáša účastník. Trovy, ktoré v konaní vznikli zúčastnenej osobe, znáša zúčastnená osoba.

Trovami konania v zmysle § 31 ods. 1 správneho poriadku sú všetky účelne vynaložené výdavky správneho orgánu, účastníka a ďalších subjektov, ktorí vystupujú v konaní, ktoré im vzniknú s určitým procesným úkonom v správnom konaní.

Zo znenia ust. § 31 ods. 1 správneho poriadku vyplýva, že v správnom konaní, bez ohľadu na to, či začalo na podnet účastníka alebo na podnet správneho orgánu, vždy dochádza k ochrane verejných záujmov. Preto správny poriadok vychádza z toho, že trovy konania, ktoré vznikli správnomu orgánu, znáša tento orgán a trovy konania, ktoré vznikli účastníkovi, znáša tento účastník. To isté platí o nákladoch zúčastnenej osoby.

Táto všeobecná zásada, ktorá vyplýva z odseku 1, je v ďalších odsekoch § 31 správneho poriadku rôznym spôsobom modifikovaná.

V ustanovení § 7 ods. 4 zák. č. 128/2002 Z.z. je špeciálnym spôsobom upravená povinnosť znášať trovy konania.

Povinnosť nahradiť trovy konania sa ukladá rozhodnutím (ust. § 47 ods. 2 správneho poriadku).

V danej veci ide o rozhodnutie o trovách správneho konania (vzťah žalobcu a žalovaného je vzťahom administratívno-právnym), teda uvedená vec nie je sporom, či inou právnou vecou, ktorá vyplýva z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, ktorú by v zmysle ust. § 7 ods. 1 O.s.p. prejednávali sudy v Občianskom súdnom konaní.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že konajúce sudy rozhodli vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, teda v konaní došlo k vade uvedenej v ustanovení § 237 písm. a) O.s.p., čím je daný dovolací dôvod podľa § 243f ods. 1 písm. a) O.s.p.

V konkrétnom prípade konajúce sudy aplikovali nesprávny právny predpis - OSP, v dôsledku čoho vec následne právne posúdili (§ 243f ods. 1 písm. c) O.s.p.).

Preto považuje generálny prokurátor mimoriadne dovolanie za dôvodne podané a navrhol, aby Najvyšší súd SR označené rozsudky zrušil, konanie zastavil a po právoplatnosti uznesenia vec postúpil Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Banskej Bystrici pre Banskobystrický kraj.

Žalobca sa písomne vyjadril k mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora a uviedol, že sa s názorom generálneho prokurátora nemôže stotožniť. Má za to, že v predmetnej veci S. vystupuje v mene štátu pri zabezpečovaní verejných potrieb (ochrana spotrebiteľa) a na daný vzťah sa vzťahujú ustanovenia príslušnej časti Obchodného zákonníka. Preto je žalobca názoru, že rozhodovanie o danom spore náleží príslušnému súdu.

V konaní žalovaného absentovalo zavinenie, ktoré by viedlo k začatiu správneho konania a teda k vydaniu rozhodnutia vo veci samej podľa ust. § 7 ods. 4 kompetenčného zákona, kontrolovaná osoba bola v čase kontroly povinná uhradiť náklady skúšok bezpečnosti

a kvality výrobkov, ak ich bezpečnosť a kvalita nevyhovovala požiadavkám osobitných predpisov. V konaní nebolo spochybnené, že vzorka nevyhovela požiadavkám osobitných predpisov.

Uvedeným ustanovením je daná objektívna povinnosť kontrolovanej osoby uhradiť náklady skúšok.

Žalovaný sa písomne vyjadril k mimoriadnemu dovolaniu a uviedol, že sa stotožňuje s obsahom podaného odvolania a požiadal, aby Najvyšší súd SR napadnuté rozsudky zrušil, konanie zastavil a následne vec postúpil Inšpektorátu S..

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že mimoriadne dovolanie bolo podané včas, preskúmal rozhodnutie odvolacieho súdu a súdu prvého stupňa, ako aj konania, ktoré im predchádzali a dospel k záveru, že prípustnosť dovolania je daná podľa ust. § 237 písm. a) O.s.p.

Podľa ust. § 237 písm. a) O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov.

Právomoc súdu je založená ustanovením § 7 ods. 1 O.s.p. pokiaľ ide o vec vyplývajúcu z občiansko-právnych vzťahov v širšom zmysle a teda ide o vzťah súkromnoprávnej povahy.

Podľa zákona č. 128/2002 Z.z. S. je nezávislý orgán štátnej správy, ktorému boli zverené právomoci v oblasti kontroly vnútorného trhu. Je to orgán plniaci si základnú úlohu štátu, spočívajúcu v ochrane spotrebiteľov - občanov, uvádzať na trh a poskytovať výrobky a služby zdravotne, hygienicky a bezpečnostne nezávadné. V rámci zverenej právomoci koná v zmysle zákona ako správny orgán a jeho postup pri rozhodovaní sa spravuje ustanoveniami Správneho poriadku.

V danom prípade ide medzi účastníkmi o vzťah verejnoprávny, založený na princípe subsidiarity štátneho orgánu, ktorý kontroluje plnenie povinnosti podnikateľských subjektov po stránke kvality a bezpečnosti výrobkov a ako štátny orgán zasahuje do práv a povinností druhého účastníka v oblasti verejnej správy, čím kontrola vnútorného trhu je. Nejde teda o obchodnoprávny vzťah, ako tvrdí žalobca.

Právomoc súdu nie je založená ani § 7 ods. 2 O.s.p., pretože zákon č. 128/2002 Z.z. a ani správny poriadok výslovne neustanovujú právomoc súdu v tejto oblasti.

Založenie právomoci súdu v zmysle Ústavy SR, zásady denegatio institute nie je možné, lebo ak obchodná inšpekcia má zákonom stanovenú právomoc v oblasti štátnej kontroly vnútorného trhu, je daná jej právomoc konať vo všetkých prípadoch s ňou spojených.

Náklady na vykonanie skúšky sú nepochybne podkladom pre konanie o uložení pokuty, preto je dovolací súd názoru, že ide o akúsi refundáciu nákladov štátu. Tieto náklady sú vynaloženými trovami štátu a v konaní o uložení pokuty, ktoré musí nasledovať v prípade porušenia povinnosti, ide o trovy dokazovania. V rámci správneho konania je možné rozhodnúť aj o trovách konania.

Pokiaľ zákon jednoznačne dáva právomoc štátnemu orgánu a dáva mu aj zákonné prostriedky na jej realizáciu, právomoc Slovenskej obchodnej inšpekcie je tým daná aj vo veciach trov konania.

Z uvedených dôvodov, teda aj vo veciach trov konania, je daná právomoc tomuto štátnemu orgánu, a preto dovolací súd dospel k záveru, že v danom prípade rozhodnutím súdu prvého i odvolacieho súdu došlo k naplneniu prípustnosti dovolania podľa ust. § 237 písm. a) O.s.p., t. j., že konajúce súdy rozhodli vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdom. Prvostupňový i odvolací súd aplikoval nesprávny právny predpis - Občiansky súdny poriadok, v dôsledku čoho vec následne nesprávne právne posúdil (§ 243f ods. 1 písm. c) O.s.p.).

Dovolací súd preto rozhodnutie súdu prvého i odvolacieho súdu podľa ust. § 243b ods. 3 O.s.p. zrušil, konanie zastavil a vec postúpil Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Banskej Bystrici.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. januára 2009

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.